

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

EUCO 22/20

CO EUR 17
CONCL 8

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (10 και 11 Δεκεμβρίου 2020)
- Συμπεράσματα

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απέτισε φόρο τιμής στον πρώην Πρόεδρο της Γαλλίας Valéry Giscard d'Estaing, ο οποίος απεβίωσε στις 2 Δεκεμβρίου 2020. Ήταν κινητήρια δύναμη του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και διαδραμάτισε βασικό ρόλο στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

I. ΠΑΠ/NGEU

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και τα θεσμικά της όργανα δεσμεύονται να προάγουν και να σέβονται τις αξίες στις οποίες εδράζεται η Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου, όπως ορίζονται στις Συνθήκες. Υπενθυμίζει επίσης ότι το άρθρο 7 της ΣΕΕ θεσπίζει τη διαδικασία για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των αξιών της Ένωσης που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ.
2. Με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης και την αντιμετώπιση των ανησυχιών που εκφράστηκαν όσον αφορά το σχέδιο κανονισμού περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης, ειδικότερα ως προς τον τρόπο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό του άρθρου 4 παράγραφος 2 της ΣΕΕ, ιδίως της εθνικής ταυτότητας των κρατών μελών που είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική δομή τους, της αρχής της δοτής αρμοδιότητας, καθώς και των αρχών της αντικειμενικότητας, της μη διακριτικής μεταχείρισης και της ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφωνεί ως προς τα ακόλουθα:

- α) Στόχος του κανονισμού περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης είναι η προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Next Generation EU, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισής του και των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Ο προϋπολογισμός της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Next Generation EU, πρέπει να προστατεύεται από κάθε είδους απάτη, διαφθορά και σύγκρουση συμφερόντων.
- β) Η εφαρμογή του μηχανισμού αιρεσιμότητας δυνάμει του κανονισμού θα είναι αντικειμενική, δίκαιη, αμερόληπτη και τεκμηριωμένη και θα διασφαλίζει την τήρηση της νομιμότητας, την απαγόρευση των διακρίσεων και την ίση μεταχείριση των κρατών μελών.

- γ) Προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση αυτών των αρχών, η Επιτροπή προτίθεται να αναπτύξει και να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόσει τον κανονισμό, συμπεριλαμβανομένης μεθοδολογίας για τη διενέργεια της αξιολόγησής του. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα αναπτυχθούν σε στενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που ασκηθεί προσφυγή ακύρωσης όσον αφορά τον κανονισμό, οι κατευθυντήριες γραμμές θα οριστικοποιηθούν μετά την απόφαση του Δικαστηρίου, ώστε να ενσωματωθούν όλα τα σχετικά στοιχεία που θα προκύψουν από την εν λόγω απόφαση. Η Πρόεδρος της Επιτροπής θα ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Έως ότου οριστικοποιηθούν οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή δεν θα προτείνει μέτρα στο πλαίσιο του κανονισμού.
- δ) Η εφαρμογή του μηχανισμού θα σέβεται τον επικουρικό χαρακτήρα του. Θα εξετάζονται μέτρα στο πλαίσιο του μηχανισμού, μόνον εφόσον άλλες διαδικασίες που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, του δημοσιονομικού κανονισμού ή των διαδικασιών επί παραβάσει δυνάμει της Συνθήκης, δεν θα επέτρεπαν την αποτελεσματικότερη προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης.
- ε) Τα μέτρα στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να είναι αναλογικά προς τον αντίκτυπο των παραβιάσεων του κράτους δικαίου στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της Ένωσης ή στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, και η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των παραβιάσεων αυτών και των αρνητικών επιπτώσεων στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να είναι επαρκώς άμεση και να στοιχειοθετείται δεόντως. Η απλή διαπίστωση παραβίασης του κράτους δικαίου δεν επαρκεί για την ενεργοποίηση του μηχανισμού.
- στ) Οι παράγοντες ενεργοποίησης που καθορίζονται στον κανονισμό πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται ως ένας κλειστός κατάλογος ομοιογενών στοιχείων και να μην είναι ανοικτοί σε παράγοντες ή γεγονότα διαφορετικής φύσης. Ο κανονισμός δεν αφορά γενικευμένες ελλείψεις.
- ζ) Πριν από κάθε επίσημη κίνηση της διαδικασίας θα προηγείται διεξοδικός διάλογος με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ώστε να του δοθεί η δυνατότητα να διορθώσει την κατάσταση.

- η) Η Επιτροπή θα φέρει την πλήρη ευθύνη προκειμένου να αξιολογεί αυτόνομα κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη θέσπιση μέτρων, βασιζόμενη είτε σε δικές της πληροφορίες είτε σε πληροφορίες τρίτων μερών. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη για την ακρίβεια και τη συνάφεια των πληροφοριών και των πορισμάτων επί των οποίων βασίζεται η αξιολόγησή της. Όταν οι εν λόγω πληροφορίες και πορίσματα, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του κανονισμού, η Επιτροπή θα διασφαλίζει ότι η συνάφεια και η χρήση τους θα καθορίζεται αποκλειστικά με βάση τον στόχο του κανονισμού περί προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- θ) Τα μέτρα που υιοθετούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού θα επανεξετάζονται αμέσως με πρωτοβουλία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή από την Επιτροπή το αργότερο ένα έτος μετά τη θέσπισή τους από το Συμβούλιο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει να μην υποβάλει πρόταση άρσης των μέτρων, θα αιτιολογεί την απόφασή της και θα κοινοποιεί τους λόγους σε σύνοδο του Συμβουλίου.
- ι) Σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλει αίτηση όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 26 του κανονισμού, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εγγράφει το σημείο στην ημερήσια διάταξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επιδιώκει τη διατύπωση κοινής θέσης επί του θέματος.
- ια) Ο κανονισμός αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης ως αναπόσπαστο μέρος του νέου δημοσιονομικού κύκλου και, ως εκ τούτου, θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2021, τα δε μέτρα θα εφαρμοστούν μόνο σε σχέση με τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που ξεκινούν στο πλαίσιο του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένου του Next Generation EU.
3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να εγκρίνει δήλωση, προς καταχώρηση στα πρακτικά του Συμβουλίου που θα λάβει την απόφαση σχετικά με τον κανονισμό, στην οποία θα εκφράζεται η δέσμευσή της να εφαρμόζει τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ανωτέρω, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της κατά την εφαρμογή του κανονισμού.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφωνεί ότι τα στοιχεία των παραγράφων 1 έως 3 ανωτέρω αποτελούν κατάλληλη και διαρκή απάντηση στις ανησυχίες που εκφράστηκαν, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 263 της ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν αμέσως τα αναγκαία μέτρα για την έγκριση ολόκληρης της δέσμης των σχετικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και της απόφασης για τους ιδίους πόρους. Τα κράτη μέλη θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να εγκρίνουν την απόφαση για τους ιδίους πόρους σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες με σκοπό την άμεση θέση της σε ισχύ.

II. COVID-19

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρόσφατες θετικές ανακοινώσεις σχετικά με την ανάπτυξη αποτελεσματικών εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 και τη σύναψη συμφωνιών παραγγελίας από την Επιτροπή.
6. Ωστόσο, η άφιξη των εμβολίων δεν σημαίνει λήξη της πανδημίας. Η επιδημιολογική κατάσταση στην Ευρώπη παραμένει ανησυχητική, παρά το γεγονός ότι οι σημαντικές προσπάθειες που οι πάντες καταβάλλουν, αρχίζουν να αποφέρουν καρπούς. Ως εκ τούτου, πρέπει να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την ανάσχεση της εξάπλωσης του ιού με σκοπό την πρόληψη νέων κυμάτων λοιμώξεων.
7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί τον συντονισμό των εισέτι προσπαθειών σε ενωσιακό επίπεδο και δεσμεύεται να τον ενισχύσει, ιδίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων και την επιστροφή στην κανονικότητα στα ταξίδια, μεταξύ άλλων και για τον διασυνοριακό τουρισμό, μόλις το επιτρέψει η υγειονομική κατάσταση. Συμφωνεί ότι πρέπει να ενισχυθεί η ανταλλαγή εμπειριών και σχεδίων για το μέλλον. Με βάση το έργο που επιτελέστηκε τις τελευταίες εβδομάδες, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σύστασης του Συμβουλίου ως προς ένα κοινό πλαίσιο για ταχείες δοκιμασίες αντιγόνων και για την αμοιβαία αναγνώριση των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών. Θα πρέπει επίσης να αναπτυχθεί συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τα πιστοποιητικά εμβολιασμού.

8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των προετοιμασιών για την έγκαιρη διάθεση και διανομή των εμβολίων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης εθνικών στρατηγικών εμβολιασμού ώστε να διασφαλιστεί ότι τα εμβόλια καθίστανται εγκαίρως και με συντονισμένο τρόπο διαθέσιμα στους πολίτες της ΕΕ. Είναι σημαντικό να παρέχονται σαφείς τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με τα εμβόλια και να καταπολεμηθεί η παραπληροφόρηση.
9. Ο εμβολιασμός πρέπει να θεωρείται παγκόσμιο δημόσιο αγαθό. Η ΕΕ θα συνεχίσει τις προσπάθειές της προκειμένου να συμβάλει στη διεθνή αντιμετώπιση της πανδημίας, μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού COVAX, σκοπός του οποίου είναι να διασφαλισθεί ότι όλοι θα έχουν οικονομικά προσιτή και δίκαιη πρόσβαση σε εμβόλια.
10. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι εργασίες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στον τομέα της υγείας, μεταξύ άλλων με την προώθηση των προτάσεων για μια Ένωση Υγείας και την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν τα σχετικά με την υγεία δεδομένα στην Ευρώπη.
11. Με στόχο να προλαμβάνονται και να αντιμετωπίζονται καλύτερα πιθανές μελλοντικές πανδημίες, λαμβάνοντας υπόψη αξιολογήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, μεταξύ άλλων και του Διεθνούς Υγειονομικού Κανονισμού, η ΕΕ θα προωθήσει τρόπους για να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία, μεταξύ άλλων μέσω μιας πιθανής διεθνούς συνθήκης για τις πανδημίες, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ο οποίος βρίσκεται στον πυρήνα της διεθνούς συνεργασίας σε θέματα υγείας.

III. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

12. Για να επιτευχθεί ο στόχος μιας κλιματικά ουδέτερης ΕΕ έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού, η ΕΕ πρέπει να αυξήσει τη φιλοδοξία της για την επόμενη δεκαετία και να επικαιροποιήσει το πλαίσιο πολιτικής της για το κλίμα και την ενέργεια. Προς τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τάσσεται υπέρ ενός δεσμευτικού ενωσιακού στόχου για καθαρή εσωτερική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Καλεί τους συννομοθέτες να αποτυπώσουν αυτόν τον νέο στόχο στην πρόταση περί ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα και να τον εγκρίνουν ταχέως.

13. Θα αυξήσουμε τη φιλοδοξία μας για το κλίμα με τρόπο που θα δώσει ώθηση στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας, θα αποφέρει οφέλη ως προς την υγεία και το περιβάλλον στους πολίτες της ΕΕ και θα συμβάλει στη μακροπρόθεσμη παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ χάρη στην προώθηση της καινοτομίας στις πράσινες τεχνολογίες.
14. Ο στόχος θα επιτευχθεί συλλογικά από την ΕΕ κατά τον πλέον οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Όλα τα κράτη μέλη θα συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή, μεριμνώντας για τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη, χωρίς να αφήνεται κανένας στο περιθώριο. Ο νέος στόχος για το 2030 πρέπει να επιτευχθεί κατά τρόπο που να διατηρεί την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και να λαμβάνει υπόψη τα διαφορετικά σημεία εκκίνησης, τις διαφορετικές ειδικές εθνικές συνθήκες και τις δυνατότητες μείωσης εκπομπών των κρατών μελών, μεταξύ άλλων των νησιωτικών κρατών μελών και των νησιών, καθώς και τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη να διασφαλισθούν οι διασυνδέσεις, η ενεργειακή ασφάλεια για όλα τα κράτη μέλη, η οικονομικά προσιτή ενέργεια για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, και να γίνει σεβαστό το δικαίωμα των κρατών μελών να αποφασίζουν για το ενεργειακό τους μείγμα και να επιλέγουν τις πλέον κατάλληλες τεχνολογίες προκειμένου να επιτύχουν συλλογικά τον στόχο για το κλίμα με ορίζοντα το 2030, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών μετάβασης όπως το αέριο.
15. Για να καλυφθούν οι σημαντικές επενδυτικές ανάγκες που απορρέουν από αυτή την αυξημένη φιλοδοξία, πρέπει να κινητοποιηθούν δημόσιοι πόροι και ιδιωτικά κεφάλαια. Η οικονομική αντίδραση στην κρίση του κορωνοϊού προσφέρει την ευκαιρία να επιταχυνθεί ο βιώσιμος μετασχηματισμός και εκσυγχρονισμός των οικονομιών μας και να αποκτήσουμε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Πρέπει να γίνει βέλτιστη χρήση της δέσμης ΠΔΠ/NGEU, συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης, για την επίτευξη των κλιματικών φιλοδοξιών μας. Όπως συμφωνήθηκε τον Ιούλιο του 2020, η δράση για το κλίμα θα ενσωματωθεί στις πολιτικές και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΠ και το NGEU. Θα ισχύσει ένας συνολικός κλιματικός στόχος ανερχόμενος τουλάχιστον στο 30 % του συνολικού ύψους των δαπανών από το ΠΔΠ και το NGEU και θα αποτυπώνεται σε κατάλληλους στόχους στην τομεακή νομοθεσία.

16. Η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει την ανάπτυξη κοινών, παγκόσμιων προτύπων για την πράσινη χρηματοδότηση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση για ένα ευρωπαϊκό πρότυπο πράσινου ομολόγου έως τα τέλη Ιουνίου 2021 το αργότερο. Εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για τον «χάρτη πορείας της κλιματικής τράπεζας 2021-2025» του Ομίλου ΕΤΕπ, ο οποίος θα συμβάλει στην υλοποίηση της δέσμευσης του Ομίλου ΕΤΕπ να στηρίξει επενδύσεις ύψους 1 τρισεκατομμυρίου ευρώ για το κλίμα και το περιβάλλον έως το 2030.
17. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο όλοι οι οικονομικοί τομείς μπορούν να συμβάλουν καλύτερα στην επίτευξη του στόχου για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και να υποβάλει τις απαραίτητες προτάσεις, συνοδευόμενες από ενδελεχή εξέταση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων σε επίπεδο κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και επανεξετάζοντας τις υφιστάμενες δυνατότητες ευελιξίας. Η Επιτροπή καλείται να εξετάσει ειδικότερα τα κάτωθι, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της παραγράφου 14:
- τη διερεύνηση τρόπων για την ενίσχυση του συστήματος ΣΕΔΕ, ιδίως όσον αφορά τις πολιτικές τιμολόγησης του άνθρακα, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητά του και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αντιμετώπισης των προβληματισμών σχετικά με τη διανομή και της ενεργειακής πενίας.
 - την υποβολή προτάσεων για μέτρα που θα επιτρέπουν στις ενεργοβόρες βιομηχανίες να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καινοτόμες κλιματικά ουδέτερες τεχνολογίες, διατηρώντας παράλληλα τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητά τους·
 - την υποβολή προτάσεων για μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα ώστε να διασφαλίζεται η περιβαλλοντική ακεραιότητα των πολιτικών της ΕΕ και να αποφεύγεται η διαρροή άνθρακα κατά τρόπο συμβατό προς τον ΠΟΕ·
 - την αντιμετώπιση ανησυχιών που αφορούν τον επιμερισμό των προσπαθειών, τη δικαιοσύνη και την οικονομική αποδοτικότητα, τη δασοκομία και τη χρήση γης και την αύξηση των εκπομπών και τη μείωση των καταβοθρών από αυτούς τους τομείς, ως αποτέλεσμα των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
18. Το πρόβλημα των ανισορροπιών για τους δικαιούχους του Ταμείου Εκσυγχρονισμού που συνίσταται στη μη είσπραξη εσόδων αντίστοιχων με τις δαπάνες που κατέβαλαν οι εγκαταστάσεις του ΣΕΔΕ σε εκείνα τα κράτη μέλη θα αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο μελλοντικών νομοθετικών πράξεων.

19. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο ζήτημα αυτό και θα εκδώσει πρόσθετες κατευθυντήριες γραμμές εγκαίρως πριν από την υποβολή προτάσεων της Επιτροπής. Τότε θα εξεταστεί και το μέλλον του κανονισμού για τον επιμερισμό των προσπαθειών.
20. Η εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της ΕΕ θα επικαιροποιηθεί σύμφωνα με τον νέο δεσμευτικό στόχο και θα υποβληθεί στη Γραμματεία της UNFCCC έως το τέλος του έτους. Ενόψει της COP 26, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η διεθνής δέσμευση είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Καλεί όλα τα άλλα μέρη, ιδίως τις μεγάλες οικονομίες, να προτείνουν τους δικούς τους φιλόδοξους στόχους και πολιτικές. Υπογραμμίζει τη σημασία ισχυρής, συντονισμένης δράσης μέσω ενεργού ευρωπαϊκής κλιματικής διπλωματίας.
21. Η ΕΕ θα διασφαλίσει ότι η εμπορική πολιτική της και οι εμπορικές συμφωνίες της συμβαδίζουν με τις φιλοδοξίες της για το κλίμα.
22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στην εντατικοποίηση των διεθνών προσπαθειών για την προστασία της βιοποικιλότητας ενόψει της 15ης Διάσκεψης των μερών της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία που θα διοργανωθεί το επόμενο έτος στην Κίνα.

IV. ΑΣΦΑΛΕΙΑ

23. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στην Ευρώπη. Εκφράζει τα βαθύτατα συλλυπητήριά του στις οικογένειες και τους φίλους των θυμάτων και την αλληλεγγύη του προς τους λαούς της Αυστρίας, της Γερμανίας και της Γαλλίας. Υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής στήριξης στα θύματα τρομοκρατικών πράξεων και της πλήρους εφαρμογής των σχετικών οδηγιών της ΕΕ. Στεκόμαστε ενωμένοι στον αγώνα κατά της ριζοσπαστικοποίησης, της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού. Αντιμέτωπη με αυτές τις επιθέσεις κατά των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, η ΕΕ θα υπερασπιστεί τις κοινές αξίες που στηρίζουν τις πλουραλιστικές κοινωνίες μας και θα συνεχίσει με αποφασιστικότητα τις κοινές της προσπάθειες για την προάσπισή τους. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να εφαρμόζονται στο ακέραιο οι υφιστάμενες αποφάσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί επίσης την παρουσίαση από την Επιτροπή νέου θεματολογίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και ζητεί την προώθηση των σχετικών εργασιών. Επιβεβαιώνει τον ρόλο του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ.

24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει κάθε μορφή επίθεσης κατά της ελευθερίας της έκφρασης, της θρησκευτικής ελευθερίας και της ελευθερίας των πεποιθήσεων, συμπεριλαμβανομένων του αντισημιτισμού, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, και υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η καταπολέμηση της υποκίνησης μίσους και βίας, καθώς και της μισαλλοδοξίας. Εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση της δήλωσης του Συμβουλίου σχετικά με τον συνυπολογισμό της καταπολέμησης του αντισημιτισμού σε όλους τους τομείς πολιτικής.
25. Είναι σημαντικό να προλαμβάνεται η ριζοσπαστικοποίηση και να αντιμετωπίζονται οι ιδεολογίες που στηρίζουν την τρομοκρατία και τον βίαιο εξτρεμισμό, μεταξύ άλλων και στο διαδίκτυο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απευθύνει έκκληση με στόχο:
- να ενισχυθεί η καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο. Προσβλέπει, εν προκειμένω, σε φιλόδοξη πρόταση της Επιτροπής για την ενίσχυση των ευθυνών των επιγραμμικών πλατφορμών στο πλαίσιο του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες·
 - να εγκριθεί ταχέως η πρόταση για την αντιμετώπιση της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο·
 - να διασφαλισθεί ότι η θρησκευτική εκπαίδευση και κατάρτιση συνάδουν με τα ευρωπαϊκά θεμελιώδη δικαιώματα και τις ευρωπαϊκές αξίες και να αντιμετωπιστεί ο έξωθεν επηρεασμός των εθνικών θρησκευτικών οργανώσεων και οργανώσεων πολιτών μέσω αδιαφανούς χρηματοδότησης·
 - να στηριχθούν πρωτοβουλίες για την καλύτερη κατανόηση της εξάπλωσης των εξτρεμιστικών ιδεολογιών. Οι πανευρωπαϊκές ολοκληρωμένες ανταλλαγές επιστημονικών γνώσεων, έρευνας και εμπειρογνομosύνης πρέπει να ενισχυθούν.
26. Είναι σημαντικό οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές να είναι σε θέση να ασκούν τις νόμιμες εξουσίες τους τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου για την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να προωθηθούν οι εργασίες όσον αφορά τη διατήρηση δεδομένων η οποία είναι αναγκαία για την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος, υπό το πρίσμα της πλέον πρόσφατης νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.
27. Για την περαιτέρω στήριξη της επιβολής του νόμου σε ολόκληρη την ΕΕ και την ορθή λειτουργία του χώρου Σένγκεν, θα πρέπει να ενισχυθεί ουσιαστικά η εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων και να ενδυναμωθεί η αστυνομική και δικαστική συνεργασία και ο συντονισμός.

28. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

- καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων και συστημάτων πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την καταχώριση στις βάσεις δεδομένων πληροφοριών σχετικά με πρόσωπα που αξιολογούνται από μεμονωμένα κράτη μέλη ότι συνιστούν σοβαρή τρομοκρατική ή βίαη εξτρεμιστική απειλή, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών·
- τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι όλα τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης ελέγχονται με χρήση των σχετικών βάσεων δεδομένων, όπως απαιτεί η σχετική νομοθεσία της ΕΕ·
- καλεί τους συννομοθέτες να εξετάσουν την πρόταση για την ενίσχυση της εντολής της Ευρωπόλ με σκοπό την ταχεία έγκρισή της·
- υπογραμμίζει τη συνολική σημασία της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε όλες τις πτυχές της.

V. **ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ

29. Μετά τις εκλογές στις Ηνωμένες Πολιτείες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διεξήγαγε συζήτηση για τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ. Τόνισε τη σημασία μιας ισχυρής στρατηγικής διατλαντικής εταιρικής σχέσης που θα βασίζεται σε κοινά συμφέροντα και αξίες τις οποίες ενστερνίζονται αμφότερα τα μέρη. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό με δεδομένη την ανάγκη αντιμετώπισης πιεστικών παγκόσμιων προκλήσεων. Η ΕΕ προσβλέπει στη συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες, ιδίως για την ενίσχυση της παγκόσμιας αντίδρασης για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης, τη συνεργασία σε ψηφιακά και τεχνολογικά θέματα, την ενίσχυση του αμοιβαίου εμπορίου, την αντιμετώπιση εμπορικών διαφωνιών, τη μεταρρύθμιση του ΠΟΕ και την προώθηση της πολυμερούς προσέγγισης καθώς και της ειρήνης και της ασφάλειας. Είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε κοινές προτεραιότητες με τον νέο Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ανατολική Μεσόγειος

30. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανήλθε στα συμπεράσματά του της 1ης και 2ας Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία υπό το πρίσμα της κατάστασης στην Ανατολική Μεσόγειο. Δυστυχώς, η Τουρκία προχώρησε σε μονομερείς ενέργειες και προκλήσεις και έχει κλιμακώσει τη ρητορική της κατά της ΕΕ, κρατών μελών της ΕΕ και ευρωπαίων ηγετών. Οι τουρκικές μονομερείς και προκλητικές δραστηριότητες στην Ανατολική Μεσόγειο συνεχίζονται, μεταξύ άλλων και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την απόσυρση του τουρκικού σκάφους Ογυζ Reis και εμμένει στη θέση του για συνεχή αποκλιμάκωση ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία επανέναρξη και η ομαλή συνέχιση των άμεσων διερρευνητικών συνομιλιών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.
31. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου ότι αποτελεί στρατηγικό συμφέρον για την ΕΕ η ανάπτυξη μιας συνεργατικής και αμοιβαία επωφελούς σχέσης με την Τουρκία. Η προσφορά ενός θετικού θεματολογίου ΕΕ-Τουρκίας εξακολουθεί να ισχύει, εφόσον η Τουρκία επιδείξει ετοιμότητα να προωθήσει μια πραγματική εταιρική σχέση με την Ένωση και τα κράτη μέλη της και να επιλύσει τις διαφορές μέσω του διαλόγου και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Ένα τέτοιο θεματολόγιο θα μπορούσε να περιλαμβάνει τους τομείς της οικονομίας και του εμπορίου, τις διαπροσωπικές επαφές, τους διαλόγους υψηλού επιπέδου και τη συνεχιζόμενη συνεργασία σε θέματα μετανάστευσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να παραμείνουν ανοικτοί οι διάυλοι επικοινωνίας μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας. Η ΕΕ θα είναι επίσης έτοιμη να συνεχίσει να παρέχει οικονομική βοήθεια σε Σύριους πρόσφυγες και κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία και να συνεργάζεται για την υπεύθυνη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς όλα τα κράτη μέλη και την εντατικοποίηση των προσπαθειών για την πάταξη των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών.
32. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα της 1ης και 2ας Οκτωβρίου 2020, η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στην υπεράσπιση των συμφερόντων της και των συμφερόντων των κρατών μελών της, καθώς και στην προάσπιση της περιφερειακής σταθερότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:
- καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει πρόσθετες καταχωρίσεις βάσει της απόφασής του της 11ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των παράνομων γεωτρήσεων της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο·

- καλεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο και την Επιτροπή να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τις εξελίξεις όσον αφορά τις πολιτικές, οικονομικές και εμπορικές σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, καθώς και σχετικά με τα μέσα και τις επιλογές για την ακολουθητέα πορεία, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της προαναφερόμενης απόφασης, προς εξέταση το αργότερο κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου του 2021.
- 33. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει τις μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας στα Βαρώσια και ζητεί την πλήρη τήρηση των αποφάσεων 550 και 789 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στηρίζει την ταχεία επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, και παραμένει πλήρως προσηλωμένο σε μια συνολική διευθέτηση του κυπριακού ζητήματος, στο πλαίσιο του ΟΗΕ και σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές στις οποίες έχει θεμελιωθεί η ΕΕ. Αναμένει το ίδιο και από την Τουρκία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφωνεί ότι αμέσως μετά την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, η ΕΕ θα διορίσει εκπρόσωπο στην αποστολή καλών υπηρεσιών του ΟΗΕ.
- 34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από τον Ύπατο Εκπρόσωπο να προωθήσει την πρόταση περί πολυμερούς διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο.
- 35. Η ΕΕ θα επιδιώξει να συντονίσει τα θέματα που αφορούν την Τουρκία και την κατάσταση στην Ανατολική Μεσόγειο με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Νότια Γειτονία

- 36. Μια δημοκρατική, σταθερότερη, πιο πράσινη και ευημερούσα Νότια Γειτονία αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για την ΕΕ. Είκοσι πέντε χρόνια μετά την έναρξη της διαδικασίας της Βαρκελώνης, είμαστε αποφασισμένοι να επανεκκινήσουμε, να ενισχύσουμε και να αναπτύξουμε περαιτέρω αυτήν τη στρατηγική εταιρική σχέση η οποία βασίζεται σε κοινές γεωγραφικές και ιστορικές αναφορές.
- 37. Θέλουμε να καταπολεμήσουμε από κοινού την πανδημία COVID-19, να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητα των οικονομιών και των κοινωνιών μας, να διατηρήσουμε τη συλλογική μας ασφάλεια, να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση της κινητικότητας και της μετανάστευσης και να προσφέρουμε προοπτικές στους νέους και στις δύο ακτές της Μεσογείου.

38. Τις εργασίες θα καθοδηγούν το στρατηγικό θεματολόγιο 2019-2024 και οι βασικές αρχές της πολιτικής γειτονίας μας, θα στηρίζονται δε σε μια αποτελεσματική χρήση όλων των μέσων που διαθέτουμε. Θα αναπτύξουμε νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο με βάση κοινές προτεραιότητες και με εστίαση σε συγκεκριμένες αντιδράσεις στη Μεσόγειο και στη στενή συνεργασία σε τομείς όπως το περιβάλλον, η συνδεσιμότητα, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός, και οι φυσικοί πόροι. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ενισχυθεί ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών.
39. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στην επικείμενη κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Υπατου Εκπροσώπου για μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία, η οποία θα πρέπει να βασίζεται σε αναβαθμισμένο και εντατικότερο πολιτικό διάλογο σε ολόκληρη τη Μεσόγειο και να οδηγήσει σε ενισχυμένη συνεργασία προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις και να αξιοποιηθούν οι κοινές ευκαιρίες.
40. Όσον αφορά τη Λιβύη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί όλους τους παράγοντες να ενεργήσουν σύμφωνα με τις αρχές της διαδικασίας του Βερολίνου. Η ΕΕ υπενθυμίζει την προσφορά για βοήθεια προς την ακτοφυλακή της Λιβύης μέσω κατάρτισης και παρακολούθησης, καθώς και μέσω παροχής εξοπλισμού και σκαφών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Η ΕΕ ζητεί την άμεση απελευθέρωση των Ιταλών αλιέων που κρατούνται χωρίς καμία νομική διαδικασία από τις αρχές Σεπτεμβρίου.

Όστροβετς

41. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης της πυρηνικής ασφάλειας του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής Όστροβετς της Λευκορωσίας και καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει πιθανά μέτρα για την αποτροπή των εμπορικών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από πυρηνικές εγκαταστάσεις τρίτων χωρών που δεν πληρούν τα αναγνωρισμένα από την ΕΕ επίπεδα ασφάλειας.

Παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα

42. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση από το Συμβούλιο ενός παγκόσμιου καθεστώτος κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.